

Overgangsrecht voor kantonzaken

Tot nu toe bleef onderbelicht dat hoger beroep tegen kanton-gerechtsvonnissen van vóór 1 januari 2002 bij de rechtbank – en niet bij het hof – moet worden aangebracht.

D. Rijpma en J. Ekelmans
advocaten te Den Haag

In het kader van de invoering van het nieuw burgerlijk procesrecht wordt alom aandacht besteed aan het overgangsrecht van art. VII van wetsvoorstel 26 855. Het lijkt er echter op dat de afzonderlijke overgangsbepalingen voor kantonzaken – met name voor wat betreft het aanwenden van rechtsmiddelen – te weinig aandacht krijgen.¹ Daarover schrijft Wiersma in zijn fraaie overzichtsartikel in het *Nederlands Juristenblad* het volgende: 'Krachtens die overgangswetgeving blijft alleen voor een voor 1 januari 2002 ingesteld beroep van een kantonzaak nog alles bij het oude, zodat slechts dit appel door de rechtbank wordt behandeld. En hetzelfde geldt voor een voor 1 januari 2002 gegeven uitspraak door de kantonrechter.'²

De laatste volzin is kort, maar met name in de daar vermelde situatie zit de afwijking ten opzichte van art. VII van wetsvoorstel 26 855.

Art. VII lid 2 bepaalt dat voor de mogelijkheid van het aanwenden van rechtsmiddelen tegen beslissingen van voor de inwerkingtreding van de wet, het oude recht geldt. Uit art. VII lid 1 volgt evenwel dat als het rechtsmiddel wordt aangewend voor die datum het oude procesrecht van toepassing blijft, en *a contrario* dat als het rechtsmiddel wordt aangewend op of na die datum het nieuwe procesrecht van toepassing is.³ Dat zou betekenen dat hoger beroep van een vonnis van een kantonrechter dat bijvoorbeeld op maandag 3 december 2001 is geweest, zou moeten worden ingesteld bij het gerechtshof wanneer het na 1 januari 2002 zou worden ingesteld. Artikel 2 van hoofdstuk 15 van de Aanpassingswet houdt echter (ingevolge lid 2, en bij gebreke van een *a contrario*-regel als die van art. VII lid 1) in dat ook bij het instellen van een rechtsmiddel na inwerkingtreding van de wet, voor kantonzaken waarin voor inwerkingtreding uitspraak is gedaan, het oude recht blijft gelden, zodat het hoger beroep in het hier voor vermelde voorbeeld ook na 1 januari 2002 moet worden ingesteld bij de rechtbank.⁴ Voor de vraag of het appel vervolgens wordt behandeld met toepassing van het oude of het nieuwe procesrecht, is daarentegen – conform de *a contrario*-regel van art. VII lid 1 – beslissend of het appel door het uitbrengen van de dagvaarding is ingesteld voor of na 1 januari 2002.⁵

Kortom: de hoofdregel in kantonzaken is dat rechtsmiddelen tegen uitspraken van kantonrechter van voor 1 januari 2002 ook na 1 januari 2002 moeten worden ingesteld overeenkomstig het oude recht.

Overigens menen wij dat wanneer tóch hoger beroep wordt ingesteld bij het gerechtshof, het gerechtshof de zaak op de voet van art. 73 Rv zal moeten verwijzen naar de rechtbank. De procedure wordt dan, in de stand waarin zij zich bij de verwijzing bevindt, voortgezet voor de rechter naar wie de zaak is verwezen. Zie art. 74 lid 3 Rv.⁶

Noten

- 1 Zie voor die overgangsbepalingen de artt. 1 en 2 van hoofdstuk 15 van de Aanpassingswet modernisering rechterlijke organisatie (*Stb.* 2001, 584, wetsvoorstel 27 875).
- 2 H.W. Wiersma, 'Inhaalmanoeuvres van het burgerlijk procesrecht', *NJB* 2002/1, p. 11.
- 3 *Kamerstukken II* 1999-2000, 26 855, nr. 3, p. 196.
- 4 *Kamerstukken II* 2000-2001, 27 878, nr. 3, p. 34. Minister Korthals heeft het in de Eerste Kamer op vragen van de heer Holdijk ook nog eens duidelijk gezegd: 'Uit het overgangsrecht (...) vloeit voort dat het appel moet worden aangebracht bij de rechtbank.' Zie *Handelingen I*, 2001-2002, p. 509, m.k. Zie voorts P.A. Stein/A.S. Rueb, *Compendium van het nieuwe burgerlijk procesrecht*, Deventer: Kluwer 2002, p. 18, voetnoot 41.
- 5 Zie *Handelingen I* 2001-2002, p. 509, m.k.
- 6 Zie ook Stein/Rueb (2002), p. 62. Hoe na verwijzing moet worden gehandeld wordt geregeld in art. 74 leden

Civiele rolreglementen bij de gerechtshoven

Sinds 1 januari jl. geldt in civiele zaken bij de hoven een nieuw uniform reglement. De belangrijkste wijzigingen en de vindplaatsen aangestipt.

Willem Heemskerck
redactielid

Vanaf 1 januari 2002 geldt – in verband met de inwerkingtreding van het nieuwe Boek 1 Rv – een nieuw uniform reglement, waaraan de vijf hoven door middel van geconsolideerde toevoegingen bijzondere reglementen hebben toegevoegd.

Men zie voor de verschillende reglementen:

- Amsterdam: *Stcrt.* 2002, 21, p. 50
- Arnhem: *Stcrt.* 2002, 10, p. 24
- Den Bosch: *Stcrt.* 2002, 25, p. 23

- Den Haag: *Stcrt.* 2001, 249, p. 73
- Leeuwarden: *Stcrt.* 2002, 13, p. 21

De reglementen zijn toegankelijk via www.overheid.nl, klik 'Officiële Publicaties', vink 'Departementale regelgeving Staatscourant' onder 1, vul 'rolreglementen' in onder 2a bij 'Vrij woord of zinsdeel', vink 'titel' in plaats van 'tekst' en klik 'Zoek'. Een andere mogelijkheid is www.rechtspraak.nl, ga naar 'De gerechten', klik 'De gerechtshoven' en vervolgens het betrokken hof, 'Reglementen' en dan 'Rolreglement'; op 8 februari 2002 vermeldde de sites van de gerechtshoven te Den Bosch en Leeuwarden echter nog slechts de oude reglementen.

De belangrijkste wijzigingen hangen samen met het vervallen van de fourneerplicht, waarvoor de art. 2.2.d en 2.2.n zijn geschreven.

Art. 2.2.d bepaalt dat bij het nemen van de eerste memorie (gelijktijdig) een kopie van het

procesdossier van de eerste aanleg moet worden overgelegd, met inventaris en dat die inventaris ook aan de desbetreffende memorie wordt gehecht. Dus: memorie van grieven met inventaris en – separaat – inventaris met kopie procesdossier eerste aanleg. Die inventaris vermeldt de in eerste aanleg gewisselde processtukken en de eventuele producties.

Art. 2.2.n bepaalt dat bij het vragen van arrest beide partijen een kostenstaat van alle instanties overlegt, alsmede een inventaris van de in hoger beroep gewisselde stukken. Het gerechtshof te Den Bosch heeft daarvoor bij bijzonder reglement een model vastgesteld.

Voor verdere wijzigingen zie men de reglementen.